

EDICTALE CITATIE.

Uit kracht van het appointement van dagvaarding, bij Edicte *ad valvas curie*, in dato 4 April 1832, verleend door den *Hove van Civile en Criminele Justitie der kolonie Suriname*, op de Rekest van RICHARD O'FERRALL JUNIOR, in kwaliteit als éénig fungerend Executent Testamentair, Reddenaar en Administrateur van den Boedel en Nalatenschap van wijlen RICHARD O'FERRALL.

Zoo wordt door de ondergeteekende, Exploiteur bij den *Hove van Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie*, bij openbare Edicte *ad valvas curie*, gedagvaard, gelijk ik dagvaard bij dezen, alle *binnenlandsche Creditoren*, mitsgaders elk en een iegelijk *buiten 's Lands*, welke beweren mogt, eenige actie, regt of aanspraak te hebben, ten lasten van den Boedel en Nalatenschap van wijlen RICHARD O'FERRALL, in leven inwonor dezer Kolonie, en op den 18 September des jaars 1800 *Ecu en Dertig*, te Amsterdam overleden, omme te compareren ter geprivilegeerde rolle van den *Hove van Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie*, welke gehouden zal worden in de maand Mei 1832, ten einde zich aldaar bekend te maken en hunne eventueele vorderingen, regten en aanspraken op te geven, en des noods te verifiëren, om na accoord bevinding, dezelve naar gelang van zaken te kunnen voldoen, ofte wel in cas van contradictie hunne actien binnen zes weken na dien, voor den *Hove van Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie* te institueren, op poene dat aan de *non Comparanten*, ter zake voorschreven, tegens den Impetrant *qq.*, zal worden opgelegd een *perpetuum silentium* of eenwig stilzwijgen.

En opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd, aan Paramaribo, dezen 12^{den} April 1832.

N. L. BRAAM,
Exploiteur.

MENGELENGEN.

TAFEREEL VAN PARIJS.

Dit tafereel, door eenen Siciliaan zeer onlangs ontworpen, werd uit het Italiaansch in het Fransch vertaald. Hetzelve kan ten maatstaf van vergelijking dienen met de tafereelen, welke men in onze dagen ontworpen heeft. Bij de lezing van het stuk in zijn geheel zal men zonder twijfel verbaasd staan over zulk een groot verschil in de modes, en zulk een klein verschil in de zeden. Ziet hier eenige uittreksels uit hetzelve:

«Het zijn bijkans tien jaren, dat ik in Parijs ben, en nog ken ik deze groote stad niet geheel. De vreemdelingen worden hier wél ontvangen, mits zij maar niets vragen; zij hebben er niets anders te doen, dan zich maar wél te vermaken. Ik speel nu eens voor wijs en dan weder voor gek, hetwelk het groote geheim is, om van iedereen bemind te zijn. Ik maak verzen en pligtplegingen; de aanzienlijke lieden geven mij schoone woorden, en de geleerden vereeren mij met hunne welwillendheid.

«De grooten onderscheiden zich daardoor, dat zij niets doen zoo als andere lieden, en dat zij gevolgd worden door een groot

aantal dieren op twee beenen, wanneer zij zich in hunne koetsen laten rondvoeren.

«De Koning alleen wordt gehoorzaamd; er is hier geen groot heer, die eenen minderen zouden durven bedreigen, wanneer deze slechts zijne pligten als onderdanen vervuld heeft. Voor het overige kunt gij hier leven op Turksche of Grieksche manier, of zoo als het u belieft.

«De geleerden zijn hier zoo talrijk, als de onwetenden en ongeletterden te Konstantinopel. Er zijn vele geleerde genootschappen, waarhenen elk gaat, om te praten, of zich te vervelen. Zij, die over ernstige en belangrijke zaken schrijven, blijven arm en vergeten. De boekverkoopers worden rijk ten koste der schrijvers, door het verkoopen van werken, die zij niet verstaan, of nooit lezen.

«De vrouwen van Parijs brengen slechts dappere kinderen ter wereld, en gebieden meer dan de mannen. Zij zijn het schoonste sieraad dezer stad, hoewel zij in het algemeen niet schoon zijn; maar in bevalligheid en levendigheid overtreffen zij alle vrouwen der wereld; zij zijn gewoonlijk aardig, geestig en welsprekend. Er zijn ook geleerde vrouwen; maar deze zijn noch de beminnelijksten, noch de gezochtsten. Daar zijn er, welke haar geheel vaderlijk erfgoed op het lijf dragen; daar zijn er ook, die alle dagen van kloedoren, en elk oogenblik van aangezicht veranderen. Zij geven, ontvangen en vergeten de indrukken der liefde met dezelfde gemakkelijkheid.

«De huwelijken, welke eertijds voor het gehele leven waren, zijn thans slechts voor eenen tijd. De vrijwillige scheiding is ongevoelig in alle groote huizen ingeslopen. Een man leeft gerust op het land, terwijl zijne vrouw zich in Parijs vermaakt.

«De kleermakers hebben meer moeite om uit te vinden, dan om te naaijen; en wanneer een kleed langer duurt, dan het leven eenor bloem, is het oud.

«De Parijzenaars doen niets met gierigheid; hunne maaltijden zijn lekker, en overvloedig; zij eten nooit alleen, zoo als de Duitschers of Italianen. Er is geen werkzamer en geen armer volk, want zij geven alles aan hunne maag, en aan hunne ijdelheid; echter zijn zij altijd tevreden en vrolijk.

«De Fransche taal is zeer aangenaam, wanneer zij goed gesproken wordt; maar de Parijzenaars verslikken de helft hunner woorden, en schrijven nooit zoo als zij spreken; men zou zeggen, dat zij vermaak vinden in onverstaanbaar te spreken.

«Men kent eenen Franschman, aan vier zaken; wanneer de klok slaat, wanneer hij iemand iets vraagt, wanneer hij iets belooft, en wanneer hij van zijne liefdegevalletjes spreekt.

«Men vindt te Parijs alles, wat men kan begeeren. Maar hoe groot ook de overvloed zij aan alles, wat tot het leven of het vermaak noodzakelijk is, men zal niets erlangen, wanneer men niets heeft. Er is geene verschrikkelijker hel, dan in Parijs arm te zijn.

«Wat men het veelvuldigst in Parijs vindt, zijn beloften, die niet vervuld worden, weldaden, die ontvangen en vergeten worden, tafelvrienden, en gediensstige vleijers. Zeldzaam vindt men er matige grijsaards, ledige geneesheeren, balangelooze advocaten, beleefde jonge

lieden, en zedige vrouwen. Nooit ziet men hier getrouwe echtgenooten, kooplieden met een geweten, milde renteniers, en opregte vrienden.

VERBEELDINGSKRACHT.

Wezenlijke ziekten zijn minder smartelijk en minder te vrezen dan ingebeelde. Eene overmaat der eersten leidt uit den aard tot verzachting, of zij doet het ligchaam geheel bezwijken. De laatsten worden steeds onderhouden door eene onuitputtelijke verbeeldingskracht, en vinden gedurig nieuw voedsel in dezelve. Niets dan een kloek besluit, eene onverwachte ontmoeting, of wel de dood, kan den mensch van eene ingebeelde kwaal bevrijden.

Zeker jong mensch, dien de *hypochondrie* op eene geweldige wijze had aangegrepen, hield zich stellig overtuigd dood te zijn. Hij wilde niet meer eten of drinken, en verzocht eindelijk zijne ouders, hem te laten begraven eer zijn ligchaam geheel verrotte. Op aanrading van eenen Geneesheer wikkelden men hem in een doode kleed, leide hem op eené haar, en droeg hem behoorlijk naar een kerkhof. Intusschen had men eenige lieden opgemaakt om zich naar het kerkhof te begeven. Zoodra deze de lijkstatie zagen, vroegen zij aan degenen, die dezelve volgden, wien zij ter aarde hielden. Zij antwoordden, dat het een jong mensch was, S... genaamd; waarop de eerste zeide: »ô, daar verliest de wereld niets aan! hij was een groote lasteraar; waarlijk zijne vrienden mogen verheugd zijn dat hij zijn natuurlijken dood gestorven is.» De ingebeelde doode, dit gesprek hoorende, werd zeer kwaad, ging op de baar overeind zitten, en riep, dat het slechte menschen waren, die hem aldus beloogen, en dat, als hij langer geleefd had, hij hun zou geleerd hebben beter van hem te spreken. De anderen, zich houdende of zij zulks niet hoorden, gaven nu nog meer van hem af, en zeiden zoo veel slechts en ondeugends van hem, dat hij, hun niet langer kunnende aanhooren, van de baar afspreeg, en hun met zulk een geweld op het lijf viel, dat hij hun welhaast deed onder liggen, voorts niet ophield hun met zijne vuisten zoodanig toe te dekken, dat hij eindelijk geheel afgemat was. Deze geweldige beweging had eene doorstraling in zijn ligchaam te weeg gebracht, en hierdoor hadden zijne denkbeelden eene andere rigting bekomen. Hij scheen als uit een droom te ontwaken; zijn verstand kwam weder in order. Men bragt hem hierop naar huis, waar hij, door het gebruik van spijs verkwikt, in weinige dagen volkomen herstelde.

VADERLANDSLIEFDE.

Nadat lange en bloedige oorlogen de *Cyriërs* en de *Carthaginiërs* van beide kanten oneindig veel volks en geld gekost hadden, dacht men om vrede te maken. Eene woestijn scheidde hunne provinciën. De grenzen hunner landen waren niet wel bepaald. Men kwam overeen, dat gelijktijdig en uit *Cyrene* en uit *Carthago* gezanten zouden vertrekken, en dat de plaats, waar zij elkander zoude ontmoeten, de grensscheiding zoude uitmaken. Hetzij door toeval, of door onbekende omstandigheden, waren de *Carthaginiërs* veel meer gevorderd op hunnen weg, dan die

van *Cyrene*, die naauwelijks zich een weinig van hun grondgebied verwijderd hadden. Deze laatste vreezende dat zij door hun volk van nalatigheid zouden beschuldigd worden, hielden staande, dat die van *Carthago* te vroeg, en dus niet volgens afspraak, vertrokken waren. Eindelijk, na veel twist, stelden de *Cyreniers*, als punt van overeenkomst, voor, dat men hun zoude toestaan naar welgevalven vooruit te gaan, of dat de *Carthaginensers* zich op de plaats, waar zij zich toen bevonden, levend zouden laten begraven. De gezanten van *Carthago* verkozen het laatste, uit liefde voor hun vaderland, welks grenzen zij wenschten uit te breiden.

IETS OVER DE VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

Daar de oogen sedert vele jaren, bijzonder op de Republiek van Noord-Amerika gevestigd zijn, zoo deelen wij onzen Lezers de volgende Tabel mede, die ons de uitgestrektheid en de bevolking van die Republiek zoo geheel en duidelijk doet kennen.

Staten en Territoiren.	Gemiddelde Lengte N. en O. in N. en O. in V.	Vierkante Mijlen.	Bevolking in 1810.	Zitting van het Gouvernment.	Leden van het Congres.
Maine	216 152	31750	228705	Portland	20
Massachusetts	70 140	8500	472040	Boston	6
New-Hampshire	160 70	8500	214160	Concord	6
Vermont	152 60	8700	217395	Montpelier	6
Rode's Island	48 42	1500	76951	Providence	3
Connecticut	50 80	4000	261242	Hartford	7
New-York	192 256	46000	259049	Albany	27
New-Jersey	138 50	6000	245582	Trenton	6
Pennsylvania	153 273	42500	310091	Harrisburg	23
Delaware	90 25	1700	72674	Dover	2
Maryland	103 198	10300	389545	Annapolis	9
Virginia	220 370	64000	974622	Richmond	23
Ohio	204 210	39000	230769	Columbus	6
Kentucky	138 300	39000	406511	Fraancfort	10
Tennessee	102 420	40000	261727	Nashville	6
N.-Carolina	120 345	45000	555300	Raleigh	13
S.-Carolina	162 216	28700	415115	Columbia	9
Georgia	300 240	58000	352433	Milledgeville	6
Louisiana	240 210	48000	76556	New-Orleans	1
Indiana	240 156	34000	24520	Corydon	0
District van Columbia	10 10	100	24023	Washington	0
Mississippi-Territoir	312 324	89000	40352	Washington	0
Illinois-Territoir	306 210	50000	12282	Kaskaskia	0
Michigan-Territoir	234 138	27000	4762	Detroit	0
Northwest-Territoir	360 456	147000	—	—	0
Missouri-Territoir	1380 1680	15,80000	20845	St. Louis	0

Men heeft berekent, dat, wanneer de bevolking van Noord-Amerika op denzelfden voet, als nu sedert honderd jaren heeft plaats gehad, blijft voortgaan, dezelve dan zal zijn:

in 1840. 18,769,567, in 1850. 25,582,919, in 1860. 34,869,520, in 1870. 47,527,165, in 1880. 64,779,525, in 1890. 88,294,394, in 1900. 120,345,394, in 1910. 164,030,772

DE BOEKERIJ DES LEVENS.

's Menschen oorsprong, wel bekeken,
Is een groote Drukkerij;
En, waar zij de Wet niet breken,
Zijn alom haar Persen vrij.
't Boek, de Mensch, ontvangt zijn wezen
Van de Pers, die *Liefde* heet:
Wie dit Boek slechts weet te lezen,
Weet ook, hoe zij rustloos zweet.
Is de Vorm gezet, al krakend
Komt het Menschboek aan het licht;
En, de Pers haar' afdruk slakend,
Is de zwaarste taak verrigt.
Aanstonds ziet men elk zich weren,
Glurend naar het Titelblad,
Of het een Lector voor Heeren,
Dan voor Dames, in zich vat.
Voorts, of 't Werkje, nieuw verschenen,
Ook een lompe Druksout toont,
Die men, bij 't debiet verleenen,
Met een schamper lagchen boont.
Zulk een Druksout, treft zij de oogen
Soms in een' *terheven* zin,
Acht! te vaak slaat zij 't vermogen
Van het Werk den bodem in.
Rijk of pover ingebonden,
Weinig scheelt het in de keur,
Mag het slechts den naam verkonden,
En den roem van zijn' Antheur.
Is 't Formaat wat klein genomen,
Duodecimo misschien;
Slechts den basterdvorm te schromen,
Is de raad van wijze liën.

Hier vooral is elk, zoo ergens,
Op o'tspronklikheid gesteld,
Daar eene overzetting nergens
Dan al smalend wordt vermeld.
Maar beschouwen wij den inhoud
Van de Mensch-Bibliotheek,
En beproeven wij, of 't zin heugt,
Als ik van 't Mensch-Boek spreek.

Zegt men in 't gemeene leven:
„Zie dien gek in *Folio*!”
Laat ons naar den eernaam streven:
„Wijze in *Duodecimo*.”

Wijheid toch in *Folianten*
Komt, ook in de Maatschappij,
Als een hoop vernufte Kranten,
Op de laagste plankenrij.

De inhoud maakt alieën het wezen:
Onafhankelijk van den vorm,
Wordt een waardig Boek geprezen,
Schoon gegeten van den worm.

En zij zijn er,forsch gebonden
In een' zwaren Ribben-Band,
Dien men wegen kan bij pouden,
Met een Almanaks verstand.

Andre, in Marokijnen kluisier,
Die van rijk verguldsel blinkt,
Zijn uitwendig vol van luister,
En van binnen zwart als inkt.

Maar, die inhoud, zoo verscheiden
Als de bladers in een' hot....
Laten wij den geest slechts weiden,
Onuitputbaar is de stof.

Deze dragen 't nieuws, dienstvaardig,
Dat zij hebben opgespoord.
Of verlichten vlug en aardig,
Edelmoedig gratis voort.

Geene weder recenseren
Hunnes naasten naan en faam;
Geen *Utopiaansche* heeren
Zijn in 't lastreu zoo bekwaam.

Die, als lasse modebladen,
Sleeds geschiedt op vreemde leest,
Strooijen middelijk de zaden
Van der Franschen beuzelgeest.

Andre, met een Fransche Letter,
In een molleus gewaad,
Doen den Nederlandschen Zetter
Walgen van hunn' vreemden praat.

Andre weer, vóór dertig jaren
Bij de jonglingschap gezocht,
Blijven, als verlegen waren,
Zonder afrek, onverkocht:

Voor een prijsje, en omhangen
Met een fraai geplooid draagt,
Wordt er menig door gevangen,
En zij aan den man gebracht.

Die, van God Apol verstooten,
Droomen slechts van liefde en wijn;
Op den Zangbeig uitgefloten,
Willen zij toch *Dichters* zijn!

Dichters?.. Neent! die geurge bloemen
Tieren niet in geestrijk vocht;
En, hetgeen zij liefde noemen,
Is een dierlijk zingewrocht.

Deze, als arme letterknechten,
Zweren bij hunn' *Nigenbeek*;
Zouden tot den dood toe vechten,
Waar men één vokaal slechts streek.

Andren zijn ons Almanakken,
Wijzen dag en datum aan;
Maar zij kruipen rond als slakken,
Worden, telen, en vergaan:

Slapen, rooken, drinken, eten,
Alles is hier afgestapt;
Tot het werktuig is versleten,
En de dood hen ééns verrast.

't Is het misdruk van deze aarde,
Komenijspapier, niets meer!
De eigen molen, die het baarde,
Ziet het ééns als lompen weer.

Zijt ge een minnaar van Komedies,
't Wemelt van Akteurs op aard;
Velen spelen zelfs Tragedies,
Dat u 't haar te berge vaart!

Die vertoonen weer Romannen,
Als de nieuwste smaak gebiedt,
Die in Ouders slechts tirannen
En in Minnaars englen ziet;

Die ons Meisjes leert bedotten,
En, der eenvoud lang ontwend,
Met het huislijk leven spotten,
Dat geene avonturen kent;

Die oud-Vaderlandsche zeden
Voor uitheemschen dwaasheên ruilt;
Of op rozen steeds wil treden,
Waar geen deren onder schuilt.

Kort: de wandelende Boeken.
Zijn aan de andre vrij gelijk;
Naar de goede moet men zoeken,
En aan prulwerk zijn wij rijk.

Dan, om ééns het eind te vinden,
(Want de tijd wenkt tot besluit)
Neemt dees wenschen nog, mijn vrienden!
Die ik voor u allen uit.

In ons leefwerk, wél bekeken,
Hoe getrouw men corrigeert,
Blijft zoo ligt een foutje steken,
Dat den ganschen druk ontveert.

Zulk een foutje, ons oog ontvaren,
Loopt dan heel eene oplaag door:
Naar de oorspronkelijke exemplaren,
Drukken alle 't zelfde spoor.

'k Wensch dan, 'k wensch u kinderzielen,
Altijd vrolijk en vol tier,
Waar geen smetten nog op vielen;
Schoon en ongedrukt papier.

Kan ik beter' wensch u wijden?
Acht! hoe menig leeft er niet,
Die een blaadje weg zou snijden,
Schoon de bron van rijk debiet?

Eindelijk, als het werk des levens
Eenmaal uitverkocht geraakt,
Of, naar vorm en inhoud tevens,
Opgang noch fortuin meer maakt;

Als de band is afgesleten,
Die de bladen zamenbond,
En schier alles doet vergeten,
Dat men 't ééns zoo heerlijk vond:

o! Dan, met eerbiedig schromen
Voor den Lezer van omhoog,
Wien geen fout ooit kan ontkomen,
Schoon bedekt voor 't sterflijk oog.

ADVERTISSEMENTEN.

TRANSPORTEN.

Den 27ten Maart 1832. J. E. VELS, aan JULIANE COMVALIUS, van het Huis en Erf aan de *Zwartenhovenbrug* en *Saramaccastraten*, bekend onder L. D. N°. 492.

Den 30ten. J. ASMUS *nom. ux.*, aan J. W. BECKER, van een derde gedeelte in het Huis en Erf aan de *Gravestraat*, bekend onder L. C. N°. 24.

Idem, De vrije ROXANNA van STUIJVESANDT, aan PROFIT van POHL, van een Erf en daarop staande Half-dak, gelegen aan de *Keizerstraat*, bekend onder L. D. N°. 204.

Den 9ten April. G. JACOBS *gg.*, den Boedel MARIANNA ISAAC NATHAN SAMSON, aan de vier Kinderen van de Weduwe wijlen C. S. GOMPERTS, geboren JACOBS, van het Erf op den hoek van de *Heerenstraat* en de *Oude Oranjeluin*, bekend onder L. B. N°. 71.

Den 10ten. M. C. E. AULORIUS, A. P. C. H. AULORIUS en J. B. LOUZADA aan M. BOSSAELD, van het Huis en Erf aan de *Wagewegstraat*, bekend onder L. D. N°. 121.

HIJPOTHEEK.

Den 10ten April. D. DANJON *gg.*, Eerste Hipotheek, te vestigen op de Plantaadje *Johanna Catharina*, ten behoeve van den Boedel C. L. WEISSENBRUCH.

Paramaribo den 14 April 1832.

De Secretaris van het Gemeente Bestuur,
WENTHOLT.

ARCHIBALD CAMERON vertrekt.

SCHEEPS-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

De Engelsche Schoener *Elizabeth*, van *Demerary*, met een troep Paardenrijders.

UITGEKLAARD.

Het Schip *Amsterdam*, Kap. C. ABRAHAMS JR.; lading: 272 vaten Suiker, 20 balen gebroke Koffij, 22 dito schoone Katoen, en 1 vat Rum.

Het Schip *de Vriendschap*, Kap. D. G. DOEKSEN; lading: 599 vaten Suiker, en 86 balen schoone Katoen. Beiden naar *Amsterdam*.

Het Schip *Nickerie*, Kap. J. CLELAND, naar *Rotterdam*; lading: 505 vaten Suiker.

De Nd. Am. Brik *Ann*, Kap. SAMUEL WATERHOUSE, naar *Portland*; lading: 239 vaten Malassie.

De Nd. Am. Brik *Aurelia*, Kap. TH. J. FOSTER, naar *Gloucester*; lading: 281 vaten Malassie.